

EXIT 2006

- en landsomfattande populationsbaserad
studentspeglning av sjuksköterskeutbildningen

Dan Hasson
Marianne Omne-Pontén
Petter Gustavsson

**Karolinska
Institutet**

Föreliggande rapport utges i skriftserien från Enheten för vård- och verksamhetsutveckling. Enheten för vård- och verksamhetsutveckling inrättades formellt som en del av sektionen för omvårdnad, Institutionen för Neurobiologi, Vårdvetenskap och Samhälle, den 1 oktober 2006. I nära samarbete med Karolinska Universitetssjukhusets enhet för klinisk forskningsanvändning (CRU) bedrivs forskning och utbildning inom evidensbaserad vård, forsknings- och kunskapsanvändning i vården samt lärande och hälsa i arbetslivet. Som en del av verksamheten utges rapporter sammanställda i tre olika skriftserier. Rapporterna avser att dokumentera verksamheten, optimera spridning av verksamhetens resultat och ge avnämarna tillgång till projektens resultat. Ansvarig utgivare är Petter Gustavsson, universitetslektor och akademisk ledare för enheten. Skriftserierna benämns:

- A. Forskningsrapporter
- B. Arbetsrapporter
- C. Övriga rapporter

Följande rapporter har utgivits:

- No. B 2007:1. Longitudinell Undersökning av Sjuksköterskors Tillvaro (LUST-studien): En landsomfattande longitudinell enkätstudie av sjuksköterskestudenters hälsoutveckling och karriärval under utbildningsåren och i mötet med arbetslivet: Urvalsram, kohorter och genomförande 2002-2006. Gustavsson, P., Svärdson, Å., Lagerström, M., Bruce, M., Christensson, A., Schöldt-Håård, U., & Omne-Pontén, M.
- No. B 2007:2. Lärares Tillvaro i Utbildning och Arbete: LÄST-studien. Urvalsram, kohort och genomförande 2005-2006. Gustavsson, P., Kronberg, K., Hultell, D., & Berg, L-E.
- No. B 2007:3. Exit 2006: En landsomfattande populationsbaserad studentspeglning av sjuksköterskeutbildningen. Hasson, D., Omne-Pontén, M., & Gustavsson, P.

Rapporterna och aktuella publikationsförteckningar finns att ladda ned från enhetens hemsida <http://ki.se/nvs> (länk sektioner > sektionen för omvårdnad > tematiska enheter > enheten för vård- och verksamhetsutveckling) .

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	3
1.1	Högskoleverkets kvalitetsutvärderingar av sjuksköterskeutbildningen	3
1.2	LUST-studien	7
2	Metod.....	8
2.1	Population och urval	8
2.2	Datansamling.....	8
2.3	Bortfall.....	9
2.4	Beskrivning av X2006-kohorten.....	10
2.5	Enkätinstrument	12
2.6	Analys av data	13
2.7	Etiska aspekter.....	13
3	Resultat	14
3.1	Tidigare erfarenheter	14
3.2	Studenternas engagemang.....	15
3.3	Uppfyllelsen av utbildningens generella mål	16
3.4	Uppfyllelsen av utbildningens specifika mål	18
3.5	Studenternas bedömning av upplevd yrkesförberedelse	20
3.6	Studenternas bedömning av lärarkompetens	21
3.7	Studenternas sammanfattande betyg på utbildningen	23
3.8	Studenternas förväntningar på yrkeslivet	25
4	Sammanfattning.....	27
4.1	Variationer över lärosäten	28
4.2	Sammanfattningstabeller för respektive lärosäte	30
4.3	Jämförelser mellan högskoleverkets och studenternas utvärderingar	56
4.4	Metodologiska reservationer	56
4.5	Tillkännagivanden.....	57
5	Referenser	58
6	Appendix 1 – Analyserade frågor från enkäten.....	59
7	Appendix 2 – Missivbrev till studenter.....	63

1 Bakgrund

Hösten 2006 var 320 000 studenter registrerade som grundutbildningsstudenter på våra svenska universitet och högskolor [1]. I en enkätstudie omfattande 11 119 av dessa studenter konstaterade Högskoleverket att svenska högskolestuderande generellt ger sin utbildning och sitt lärosäte gott betyg [1]. I enkäten har studenterna även fått besvara frågor om egen aktivitet, engagemang, lärarstöd och utfall av utbildningen. Vårdutbildningarna placerar sig ofta högt i jämförelse med andra utbildningsområden i flera av de studerade utfallsdimensionerna. Bland vårdutbildningarna är sjuksköterskeprogrammet det största då uppskattningsvis närmare en på tjugo av det totala antalet högskolestudenter hösten 2006 gick på sjuksköterskeprogrammet vid något av de 26 lärosäten som då gav denna utbildning.

1.1 Högskoleverkets kvalitetsutvärderingar av sjuksköterskeutbildningen

I nationella utvärderingar av sjuksköterskeprogrammen i slutet på 90-talet konstaterades variationer i utbildningarnas högskolemässighet vad gäller utbildningarnas yrkesrelevans, tillgången på lärarkompetens och utbildningarnas innehåll och organisation [2, 3]. I en från Högskoleverket oberoende granskning av utbildnings- och kursplanerna konstaterades också att planerna om de verkligen följs, torde kunna resultera i varierande grader av yrkesförberedelse [4].

Resultatet av Högskoleverkets utvärdering 1996 [2] visade att sjuksköterskeutbildningen vid 9 av 26 lärosäten inte var högskolemässig. I tabell 1 återges hur Högskoleverket rangordnade lärosätena enligt de fyra bedömningskriterierna som då användes.

Vid den uppföljande utvärderingen år 2000 [3] ansågs sjuksköterskeutbildningen inte vara högskolemässig vid 2 av 24 lärosäten (Karolinska Institutet och Växjö Universitet). Trots att de flesta lärosätena bedömdes ha en högskolemässig sjuksköterskeutbildning fick tolv lärosäten en eller flera anmärkningar. Anmärkningarna rörde huvudsakligen utbildningens innehåll och organisation, omvårdnadsämnets tydlighet, forskningsanknytningen, lärarkompetensen och studentinflytandet. I tabell 2 återges Högskoleverkets sammanfattande kritik på sjuksköterskeutbildningen 2000 [3]. Den vanligaste kritiken gällde utbildningens innehåll och organisation samt omvårdnadsämnets tydlighet i utbildningen (7 av 24 lärosäten erhöll anmärkningar för detta). Anmärkningar om brist i utbildningens forskningsanknytning samt lärarnas kompetens förelåg för fem respektive sex lärosäten. Slutligen, två av lärosätena fick anmärkningar på grund av brister i möjligheten till studentinflytande (Karolinska Institutet och Karlstads Universitet).

Tabell 1. Högskoleverkets värdering av sjuköterskeutbildningarna 1996. 1=Bäst prestation; 26=Sämst prestation. Källa: [2]*.

Lärosäten	Kompetens	Organisation	Process	Infrastruktur
Blekinge Tekniska Högskola	17	14	11	12
Ersta-Sköndal Högskola	7	8	8	11
Göteborgs Universitet	3	2	2	16
Högskolan Dalarna	11	20	18	4
Högskolan i Borås	15	12	7	14
Högskolan i Gävle	22	24	24	25
Högskolan i Halmstad	18	19	23	10
Hälsö högskolan i Jönköping	14	13	16	15
Högskolan i Kalmar	20	16	22	22
Högskolan i Skövde	26	25	20	26
Högskolan Kristianstad	19	22	21	9
Högskolan Väst	2	1	1	6
Karlstads Universitet	9	4	9	2
Karolinska Institutet	13	6	17	23
Linköpings Universitet	6	10	14	17
Luleå Tekniska Universitet	25	26	26	3
Lunds Universitet	23	23	25	24
Mälardalens Högskola	21	17	19	5
Malmö Högskola	8	9	5	20
Mittuniversitetet	4	11	10	8
Röda Korsets Högskola	12	7	6	18
Sophiahemmets Högskola	16	15	13	7
Umeå Universitet	5	3	3	21
Uppsala Universitet	10	18	12	13
Växjö Universitet	24	21	15	19
Örebro Universitet	1	5	4	1

* I tabellen har det nuvarande namnet på lärosätet använts. Dock har data i vissa fall justerats på grund av att vissa lärosäten senare har gått samman eller gått upp i något annat lärosäte. I de fall skolor slagits samman har data enbart tagits med för ett av lärosätena.

Tabell 2. Anmärkningar vid Högskoleverkets utvärdering 2000. Redovisad kritik markerad med 'Ja' i tabellen*. Källa: Högskoleverket 2000 [3]*.

Lärosäten	Innehåll och organisation	Omvårdnads- ämnets tydlighet	Lärarnas kompetens	Forsknings- anknytning
Blekinge Tekniska Högskola	-	-	-	-
Ersta-Sköndal Högskola	-	-	-	-
Göteborgs Universitet	Ja	Ja	-	Ja
Högskolan Dalarna	-	Ja	-	-
Högskolan i Borås	-	-	-	-
Högskolan i Gävle	-	-	-	-
Högskolan i Halmstad	Ja	-	-	-
Hälsöhögskolan i Jönköping	-	-	-	-
Högskolan i Kalmar	-	Ja	-	Ja
Högskolan i Skövde	-	-	Ja	-
Högskolan Kristianstad	-	-	-	-
Högskolan Väst	-	Ja	Ja	-
Karlstads Universitet	Ja	-	-	-
Karolinska Institutet	Ja	Ja	Ja	Ja
Linköpings Universitet	Ja	-	-	-
Luleå Tekniska Universitet	-	-	-	-
Lunds Universitet	-	-	-	-
Mälardalens Högskola	-	-	-	-
Malmö Högskola	-	-	-	-
Mittuniversitetet	Ja	-	Ja	Ja
Röda Korsets Högskola	-	-	-	-
Sophiahemmets Högskola	-	-	-	-
Umeå Universitet	-	-	-	-
Uppsala Universitet	-	Ja	Ja	-
Växjö Universitet	Ja	Ja	Ja	Ja
Örebro Universitet	-	-	-	-

* I tabellen har det nuvarande namnet på lärosätet använts. Dock har data i vissa fall justerats på grund av att vissa lärosäten senare har gått samman eller gått upp i något annat lärosäte. I de fall skolor slagits samman har data enbart tagits med för ett av lärosätena.

En förnyad utvärdering av sjuksköterskeutbildningarna genomfördes under 2006 [5, 6]. I denna bedömdes kvaliteten som otillfredsställande vid 10 av de 26 lärosätena.

I tabell 3 återges en tolkning och bearbetning av Högskoleverkets bedömningar av skolornas respektive förutsättningar för högskolemässigt genomförande och resultat. I sista kolumnen anges kvalitetsbedömningen av den kliniska utbildningen. I bedömningen av den kliniska utbildningen befanns 11 av 26 lärosäten bedriva klinisk utbildning av otillfredsställande kvalitet.

Utbildningen på tre lärosäten har mycket goda förutsättningar och bedriver enligt Högskoleverket teoretisk och klinisk utbildning av mycket tillfredställande kvalitet. Dessa lärosäten utgörs av högskolorna i Borås och Jönköping samt Sophiahemmets Högskola. På sex lärosäten har utbildningen otillfredsställande förutsättningar och på dessa bedrivs enligt Högskoleverket teoretisk och klinisk utbildning av otillfredsställande kvalitet. Dessa lärosäten utgörs av Blekinge Tekniska Högskola, Högskolan Väst, Högskolan Dalarna, Karolinska Institutet samt universiteten i Linköping och Uppsala.

Tabell 3. Kvalitetsbedömning vid Högskoleverkets utvärdering 2007. Kvalitet redovisad som MT=Mycket tillfredställande/utmärkt; T=tillfredställande och OT=Otillfredställande (för den summerande kvalitetsbedömningen har endast de två senare använts).

Lärosäten	Summerad kvalitetsbedömning	Utbildningens förutsättningar	Utbildningens genomförande och resultat	Verksamhetsförlagd utbildning
Blekinge Tekniska Högskola	OT	OT	OT	OT
Ersta-Sköndal Högskola	T	MT	MT	T
Göteborgs Universitet	T	T	T	OT
Högskolan Dalarna	OT	OT	OT	OT
Högskolan i Borås	T	MT	MT	MT
Högskolan i Gävle	T	T	T	OT
Högskolan i Halmstad	T	T	T	T
Hälsö högskolan i Jönköping	T	MT	MT	MT
Högskolan i Kalmar	T	MT	MT	T
Högskolan i Skövde	OT	T	OT	OT
Högskolan Kristianstad	T	T	T	T
Högskolan Väst	OT	OT	OT	OT
Karlstads Universitet	T	T	T	T
Karolinska Institutet	OT	OT	OT	OT
Linköpings Universitet	OT	OT	OT	OT
Luleå Tekniska Universitet	T	T	T	T
Lunds Universitet	T	MT	T	T
Mälardalens Högskola	T	T	T	T
Malmö Högskola	T	MT	T	MT
Mittuniversitetet	T	T	T	T
Röda Korsets Högskola	OT	T	OT	OT
Sophiahemmets Högskola	T	MT	MT	MT
Umeå Universitet	OT	T	OT	T
Uppsala Universitet	OT	OT	OT	OT
Växjö Universitet	T	MT	T	OT
Örebro Universitet	OT	OT	OT	T

1.2 LUST-studien

Allt större uppmärksamhet har under senare år riktats mot att vissa yrkesgrupper, däribland sjuksköterskor, drabbas av stressrelaterad ohälsa som leder till långvarig sjukskrivning. Således inleddes år 2002 en studie, den så kallade LUST-studien (en Longitudinell Undersökning av Sjuksköterskors Tillvaro), som sammanfattningsvis syftar till att longitudinellt undersöka faktorer relaterade till stress, hälsa, välbefinnande samt risk- och skyddsfaktorer för stressrelaterad ohälsa. Fram till dags dato har fem årliga mätningar genomförts där två separata kohorter har följts från studieåren ut i de första åren i yrket [7]. Data från LUST-studien förväntas kunna belysa både individuella och utbildningsstrukturella förutsättningar för karriärval och hälsoutveckling i mötet med arbetslivet.

Pågående analys arbete inom LUST-projektet har återkommande visat på variationer över lärosäten. Dessa variationer tycks dock inte vara helt replikerbara över tid. För att ytterligare fördjupa analyserna av lärosätesskillnader och för att få ett säkrare underlag för estimering av möjliga kohorteffekter beslutades genomförandet av en tilläggsundersökning. Eftersom denna tilläggsundersökning riktad till avgångsstuderna genomfördes parallellt med Högskoleverkets utvärderingsarbete under hösten 2006 så kan vissa frågor ur undersökningen också tjäna som en studentspegelning mot Högskoleverkets utvärdering.

Föreliggande rapport redovisar genomförandet av denna tilläggsundersökning samt redovisar några resultat kring studentutvärderingen av sjuksköterskeutbildningen anno 2006. Den huvudsakliga frågeställningen i föreliggande rapport handlar om studenternas bedömning av utbildningens kvalitet och yrkesrelevans och om dessa bedömningar varierar över lärosätena.

2 Metod

2.1 Population och urval

Målpopulationen, det vill säga de individer som man vill kunna dra slutsatser om, utgjordes av sjuksköterskestuderande som förväntades läsa på sin sista termin på utbildningen hösten 2006.

En urvalsram skapades med hjälp av preliminärdata från universitets- och högskoleregistret för vårterminen 2006. Ramen avgränsades genom att välja dem som gick på sin femte termin och hade sin nybörjartermin tidigast vårterminen 2003. Det senare för att erhålla en förhållandevis homogen urvalsram. Totalt var det 2 107 personer som ingick i urvalet till X2006, varav 1811 (86%) var kvinnor och 296 (14%) var män. Åldersfördelningen var mellan 21-55 år med en medelålder på 30 år ($SD \pm 7$ år) och medianålder på 27 år.

2.2 Datainsamling

Enkäter sändes till urvalspersonerna med post. I informationsbrevet ombads de besvara frågorna och skicka tillbaka frågeblanketten till SCB. Det första utskicket genomfördes den 18 oktober 2006. Ett tack- och påminnelsekort skickades ut den 31 oktober. Enkätpåminnelser skickades den 15 november och den 29 november. Insamlingen avslutades den 21 december 2006. Tabell 4 beskriver inflödet av enkäter och Tabell 5 beskriver den totala urvalsramen samt svarsfrekvensen uppdelat per lärosäte.

Tabell 4. Beskrivning av enkätinflödet.

	Antal	Procent
Inför tack- och påminnelsekort	792	38
Inför enkätpåminnelse 1	1 158	55
Inför enkätpåminnelse 2	1 352	64
Totalt antal svar	1 459	69
Bortfall	648	31
Urval	2 107	100

Tabell 5. Urvalsram och svarsfrekvens per lärosäte.

Lärosäten	Urvalsram	Antal svar	Andel svar
<i>Totalt för alla lärosäten</i>	2107	1459	69
Blekinge Tekniska Högskola	64	38	59
Ersta-Sköndal Högskola	49	31	63
Göteborgs Universitet	79	58	73
Högskolan Dalarna	55	45	82
Högskolan i Borås	85	69	81
Högskolan i Gävle	68	50	74
Högskolan i Halmstad	62	52	84
Högskolan i Jönköping	93	62	67
Högskolan i Kalmar	47	32	68
Högskolan i Skövde	99	66	67
Högskolan Kristianstad	96	67	70
Högskolan Väst	82	58	71
Karlstads Universitet	68	45	66
Karolinska Institutet	178	130	73
Linköpings Universitet	118	77	65
Luleå Tekniska Universitet	52	31	60
Lunds Universitet	65	49	75
Mälardalens Högskola	142	94	66
Malmö Högskola	95	58	61
Mittuniversitetet	101	75	74
Röda Korsets Högskola	66	47	71
Sophiahemmets Högskola	46	36	78
Umeå Universitet	85	57	67
Uppsala Universitet	76	49	65
Växjö Universitet	49	34	69
Örebro Universitet	87	49	56
χ^2			42.007
P			.018

2.3 Bortfall

Bortfallet består dels av objektbortfall, som innebär att frågeblanketten inte är besvarad alls, och av partiellt bortfall (uppgift saknas) som innebär att vissa frågor på blanketten inte är besvarade. Om bortfallet skiljer sig från de svarande, med avseende på undersökningsvariablerna, så kan skattningarna som grundar sig på enbart de svarande vara skeva.

Objektbortfall kan bland annat bero på att uppgiftslämnaren inte är villig att delta i undersökningen, att uppgiftslämnaren inte går att nå eller att uppgiftslämnaren är förhindrad att medverka. Objektbortfallet i denna undersökning redovisas i tabell 6 nedan. Med ”ej avhörda” menas att ingen uppgift om varför frågeblanketten inte är

besvarad har lämnats. De som är utomlands (4 st) eller inte studerar (1 st) är inget egentligt bortfall utan är snarare att betrakta som så kallad övertäckning.

Tabell 6 beskriver orsaker till bortfall. Den totala andelen svarande var 69%.

Svarsfrekvensen varierade mellan lärosätena, från en 50% svarsfrekvens vid Örebro Universitet upp till en 84% svarsfrekvens vid Högskolan Halmstad. En χ^2 -analys av svarsfrekvensen per lärosäte (se Tabell 5) visade att förekom en statistiskt signifikant selektionseffekt där framför allt Örebro universitet skiljde sig med en lägre svarsfrekvens (50%). Det fanns också en signifikant selektionseffekt i svarsfrekvens mellan kvinnor och män, där männen hade ett högre bortfall/lägre svarsfrekvens (män: 46% jmf kvinnor: 28%; $\chi^2=37.489$, $p<.0001$).

Tabell 6. Orsaker till bortfall.

Orsak	Antal
Ej avhörda	622
Postreturer	11
Avböjd medverkan	9
Utomlands/emigrerat	4
Studerar inte	1
Löfte om svar, inte inkommet	1
Totalt	648

Partiellt bortfall kan bero på att en fråga är svår att förstå, är känslig, att uppgiftslämnaren glömmer att besvara frågan eller att instruktionerna vid hoppfrågor misstolkas. Generellt var det partiella bortfallet lågt för att vara en så omfattande enkät. Det partiella bortfallet låg för det mesta kring 1 % och översteg aldrig 3 %.

2.4 Beskrivning av X2006-kohorten

Totalt var det 2 107 personer som ingick i urvalet till X2006 och 1459 som kom att ingå i kohorten. Fördelningen av kvinnor/män samt åldersgrupper per lärosäte återfinns i tabellerna 7-8. Könsfördelningen varierade inte signifikant mellan lärosätena.

Tabell 7. Procentuell fördelning av kvinnor och män i kohorten per lärosäte (n = 1459).

Lärosäten	Kvinna	Man
<i>Totalt för alla lärosäten</i>	89	11
Blekinge Tekniska Högskola	84	16
Ersta-Sköndal Högskola	97	3
Göteborgs Universitet	86	14
Högskolan Dalarna	87	13
Högskolan i Borås	90	10
Högskolan i Gävle	84	16
Högskolan i Halmstad	87	13
Högskolan i Jönköping	94	6
Högskolan i Kalmar	88	12
Högskolan i Skövde	83	17
Högskolan Kristianstad	88	12
Högskolan Väst	98	2
Karlstads Universitet	93	7
Karolinska Institutet	89	11
Linköpings Universitet	92	8
Luleå Tekniska Universitet	97	3
Lunds Universitet	88	12
Mälardalens Högskola	86	14
Malmö Högskola	85	15
Mittuniversitetet	87	13
Röda Korsets Högskola	92	8
Sophiahemmets Högskola	94	6
Umeå Universitet	81	19
Uppsala Universitet	96	4
Växjö Universitet	85	15
Örebro Universitet	94	6

I tabell 8 återges åldersfördelningen per lärosäte. Åldersfördelningen varierade signifikant mellan lärosätena ($\chi^2 = 91.947$, $p < .0001$). Andelen unga vuxna varierade mellan 10% på Ersta-Sköndal Högskola till 45% vid Linköpings universitet. Andelen 34 år eller äldre var omkring 15% vid Högskolorna i Skövde, Jönköping samt vid Umeå universitet. Högsta andelen ≥ 34 år, ca 50%, återfanns vid Ersta-Sköndal Högskola, Högskolan i Gävle och Högskolan Väst.

Tabell 8. Procentuell fördelning av åldersgrupper i kohorten per lärosäte (n = 1459). Åldersfördelningen är kategoriserad efter kvartiler (fetstilta siffror antyder att värdet skiljer sig signifikant från normen).

Lärosäten	≤ 24 år	25-33 år	≥ 34 år
<i>Totalt för alla lärosäten</i>	29	43	28
Blekinge Tekniska Högskola	32	50	18
Ersta-Sköndal Högskola	10	45	45
Göteborgs Universitet	36	29	35
Högskolan Dalarna	20	40	40
Högskolan i Borås	22	52	26
Högskolan i Gävle	30	26	44
Högskolan i Halmstad	17	54	29
Högskolan i Jönköping	39	47	14
Högskolan i Kalmar	28	53	19
Högskolan i Skövde	38	47	15
Högskolan Kristianstad	22	48	30
Högskolan Väst	26	28	46
Karlstads Universitet	29	47	24
Karolinska Institutet	20	46	34
Linköpings Universitet	45	34	21
Luleå Tekniska Universitet	32	32	36
Lunds Universitet	37	41	22
Mälardalens Högskola	32	43	25
Malmö Högskola	24	54	22
Mittuniversitetet	25	40	35
Röda Korsets Högskola	19	43	38
Sophiahemmets Högskola	36	42	22
Umeå Universitet	37	47	16
Uppsala Universitet	31	43	26
Växjö Universitet	32	35	33
Örebro Universitet	31	47	22

2.5 Enkätinstrument

Det använda enkätinstrumentet överlappar till stor del med de instrument som tagits fram och använts inom LUST-studien [7]. Enkäten innehöll således frågor och instrument relaterade till de huvudsakliga frågeställningarna i LUST-projektet, det vill säga olika aspekter av psykisk hälsa.

Frågor och instrument som rör studentaktivitet och utbildningens kvalitet samt relevans har tidigare använts av Högskoleverket i deras studentbarometrar [1, 8]. Frågorna har sitt ursprung i den amerikanska undersökningen National Study on Student Engagement [9]. Ett urval av dessa frågor har använts i föreliggande studie och det är resultatet från några av dessa frågor som denna rapport kretsar kring.

2.6 Analys av data

För att uppskatta andelen av studenter med tidigare utbildnings- och arbetslivserfarenhet, samt uppskattad studentaktivitet och upplevd yrkesrelevans har dikotomiseringar av svarsskalor gjorts. Den totala procentuella andelen i hela gruppen har därefter beräknats. Varje variabel har sedan ställts mot lärosätesvariabeln i en korstabell. Utifrån antagandet att inget samband finns mellan en enskild variabel och lärosätesvariabel har statistisk signifikansprövning utförts så att erhållen andel vid varje lärosäte har ställts mot förväntad andel (det vill säga en skattning av vad den procentuella andelen borde vara vid ett specifikt lärosäte utifrån antalet personer som ingår i studien från det lärosätet och andelen i det totala materialet).

Då signifikansprövningen indikerat att prevalensen varierar över lärosätena har ett post-hoc test utförts (så kallat 'adjusted residuals' för att belägga avvikelser i fördelningen). Prevalensen vid specifika lärosäten som skiljer sig signifikant från prevalensen i totalmaterialet har i tabellerna markerats med fet stil. Inga försök att lyfta fram avvikande lärosäten har gjorts om inte den första signifikansprövningen har indikerat att prevalenserna varierar signifikant över lärosätena.

2.7 Etiska aspekter

Urvalsramen togs från Universitets- och högskoleregistret. Utifrån urvalsramen samkörde SCB personuppgifter med Registret över totalbefolkningen (RTB) för att fastställa aktuell adress för varje person i urvalsramen. Ursprunget till adressuppgifterna var Skattemyndigheternas folkbokföring. Missivbrev (med information om studien vad gäller dess syfte, genomförande, lagring av personuppgifter, samt krav på informerat samtycke) tillsammans med (löpnúmermärkt) enkät distribuerades sedan av SCB till dessa adresser.

När datainsamling avslutats sparas personnummer och löpnummer för urvalspersonerna på en skyddad server på SCB. Enkätdata sparas i högst tre månader i identifierbar form på SCB. Forskargruppen på KI har erhållit löpnummer och enkätdata. Urvalets personnummer används vid ett kommande insamlingstillfälle för att hämta adresser och eventuellt andra registerdata. Löpnumret som finns på både SCB och på KI gör det möjligt att koppla enkätdata från första och den senare undersökningsomgången.

Studien har godkänts av den regionala etikprövningsnämnden i Stockholm; diarienummer 2006/973-32.

3 Resultat

Nedan redovisas först svaren på frågor kring studenternas tidigare erfarenhet av högskolestudier, gymnasial vårdutbildning och arbetslivserfarenhet inom vården. Därefter sammanställs studenternas uppskattning av den tid de lagt ned på sina studier. Följande avsnitt beskriver studenternas uppfattningar om vad utbildningen har bidragit till. Slutligen ges svaren på ett antal sammanfattande frågor kring studenternas uppfattning om utbildningens kvalitet, attraktivitet och yrkesrelevans. Att lägga på minnet är att svaren kommer från ett nationellt urval av studenter på termin 6 på sjuksköterskeutbildningen. Undersökningen utfördes då studenterna endast hade drygt en månad kvar till examen. Procentandelar som är markerade med fetstil i tabellerna indikerar avvikelser från normen.

3.1 Tidigare erfarenheter

Tabell 9 illustrerar procentandel per lärosäte som har en tidigare högskoleexamen, var utbildade till undersköterska innan man påbörjat sjuksköterskeutbildningen, samt andelen som tidigare har arbetat inom sjukvården under en period av minst sex sammanhängande månader före sjuksköterskeutbildningen.

Totalt rapporterade 6% av alla svarande att de tidigare tagit en annan högskoleexamen. Denna procentandel varierade signifikant mellan lärosätena. Nästan var femte student på Sophiahemmets och Röda Korsets högskolor uppgav sig ha en tidigare högskoleexamen. Vid tre lärosäten var dock andelen 0%.

Drygt var tredje student på sjuksköterskeutbildningen har en tidigare undersköterskeutbildning med sig från gymnasiet. Även denna procentandel varierar mellan lärosätena, från var sjunde student vid Sophiahemmets Högskola, till närmare 60% av alla studenter vid högskolorna i Dalarna och Kristianstad. Karolinska Institutet har tillsammans med universiteten i Linköping och Göteborg också en något lägre andel studenter med tidigare undersköterskeutbildning (cirka en på fem studenter har tidigare undersköterskeutbildning).

Drygt varannan student rapporterar att de under en sammanhängande period om minst sex månader har arbetat inom vården. Andelen varierar signifikant mellan lärosätena. Från drygt 30% av studenterna vid Sophiahemmets Högskola till 70% vid Hälsohögskolan Väst och Umeå Universitet. Karolinska Institutet har tillsammans med Linköpings Universitet också en något lägre andel studenter med tidigare erfarenhet av arbete i vården (cirka två av fem studenter har tidigare erfarenhet av arbete inom vården innan sjuksköterskeutbildningen).

Sammanfattningsvis kan man konstatera att några lärosäten skiljer ut sig från mängden vad gäller studenternas tidigare utbildnings- och arbetslivserfarenheter. Studenterna vid Sophiahemmets Högskola har i högre grad en tidigare högskoleexamen, har mindre andel studenter med gymnasial vårdutbildning, samt har mindre andel studenter med tidigare arbetslivserfarenhet från vården. Den motsatta profilen (i alla fall vad gäller tidigare vårdutbildning och

arbetslivserfarenhet inom vården) återfinns på Högskolan Väst och Mälardalens Högskola.

Tabell 9. Studenternas tidigare utbildnings- och arbetslivserfarenhet. Procentandel per lärosäte.

Lärosäten	...har tidigare högskole-examen	...var under-sköterska innan påbörjad ssk-utb	...arbetat inom sjukvården minst 6 mån före ssk-utb
<i>Totalt för alla lärosäten</i>	6	36	54
Blekinge Tekniska Högskola	5	45	63
Ersta-Sköndal Högskola	7	23	58
Göteborgs Universitet	11	21	45
Högskolan Dalarna	11	58	60
Högskolan i Borås	0	38	58
Högskolan i Gävle	2	52	64
Högskolan i Halmstad	6	37	48
Högskolan i Jönköping	3	36	53
Högskolan i Kalmar	9	34	65
Högskolan i Skövde	3	39	48
Högskolan Kristianstad	8	58	64
Högskolan Väst	4	51	70
Karlstads Universitet	0	36	44
Karolinska Institutet	6	23	43
Linköpings Universitet	3	25	43
Luleå Tekniska Universitet	3	52	61
Lunds Universitet	10	25	43
Mälardalens Högskola	4	50	66
Malmö Högskola	12	24	50
Mittuniversitetet	5	32	59
Röda Korsets Högskola	17	17	51
Sophiahemmets Högskola	19	14	31
Umeå Universitet	7	35	68
Uppsala Universitet	10	31	52
Växjö Universitet	9	44	59
Örebro Universitet	0	45	53
χ^2	48.986	93.939	52.808
P	.003	<.0001	.001

3.2 Studenternas engagemang

Två frågor har valts ut för att utreda studenternas uppfattning om sitt tidsmässiga engagemang i utbildningen. I tabell 10 återfinns resultaten givna som procentandelen studenter per lärosäte som lagt ned heltid eller mer på sina studier samt procentandel som varit närvarande mer än 95% av terminen. Drygt två av tre studenter har uppskattat arbetsbördan motsvarande heltid eller mer. Andelen varierar signifikant

mellan lärosätena, från knappt varannan student vid Röda Korsets Högskola och Karolinska Institutet till nästan nio av tio studenter vid Linköpings Universitet och Sophiahemmets Högskola.

Totalt anser 9 av 10 studenter att de haft i det närmaste full närvaro den senaste terminen. Andelen varierar signifikant mellan lärosätena, från 67% vid Röda Korsets Högskola till 100% vid Karlstads och Luleå Tekniska Universitet, samt vid Ersta-Sköndals Högskola.

När man kombinerar utfallet på de båda engagemangsvariablerna så utmärker sig tre lärosäten speciellt. Vid Karlstads Universitet rapporteras både högre andel studenter som lägger ned heltid eller mer på sina studier, samt hög andel med i det närmaste total närvaro. Den motsatta profilen återfinns tydligast hos studenter vid Röda Korsets Högskola, men också vid Karolinska Institutet.

3.3 Uppfyllelsen av utbildningens generella mål

Enligt Högskolelagen (SFS 1992:1434) ska grundläggande högskoleutbildning utveckla studenternas förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar, samt utveckla studenternas förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem.

I föreliggande studie har studenterna fått ge sin syn på hur dessa generella mål har uppfyllts. Studenterna har fått uppskatta i vilken utsträckning utbildningen har bidragit till att de utvecklats i att tänka mer kritiskt och analytiskt, att självständigt söka kunskap, att ta ansvar för den egna kunskapsutvecklingen inom sitt område, samt att granska forskningsresultat. Resultaten återfinns i tabell 11.

Överlag uppfattar en imponerande stor del av studenterna att utbildningens generella mål har uppfyllts. Från 86% som anser att utbildningen i hög grad eller mycket hög grad har bidragit till att utveckla förmågan att tänka mer kritiskt och analytiskt samt granska forskningsresultat, till de 92-93% som anser att utbildningen i hög eller mycket hög grad bidragit till att utveckla förmågan att ta ansvar för den egna kunskapsutvecklingen och förmågan att självständigt söka kunskap.

I två av de fyra variablerna återfinns signifikanta skillnader mellan lärosätena. Andelen studenter som uppskattar att utbildningen i hög eller mycket hög grad bidragit till att utveckla förmågan att tänka kritiskt och analytiskt varierar mellan 68-97%. Högst är andelen vid Linköpings Universitet och lägst är den vid Göteborgs Universitet och på Röda Korsets Högskola. Den andra variabeln där prevalensen varierar signifikant över lärosätena utgör bedömningen av om utbildningen bidragit till förmågan att granska forskningsresultat. Lägst andel av studenter som anser detta återfinns vid Uppsala Universitet. Karolinska Institutet avviker från totalen med en något högre andel studenter som anser att detta mål är uppfyllt. Observera att flera lärosäten har högre prevalenssiffror än Karolinska Institutet, men att dessa inte skiljer sig signifikant från totalen. Detta är en effekt av de olika storlekarna på studentkullarna vid de olika lärosätena.

Tabell 10. Studentengagemang. Procentandel per lärosäte.

Lärosäten	...som lagt ned heltid eller mer på sina studier	...varit närvarande >95% av terminen
<i>Totalt för alla lärosäten</i>	68	89
Blekinge Tekniska Högskola	76	92
Ersta-Sköndal Högskola	65	100
Göteborgs Universitet	66	88
Högskolan Dalarna	73	98
Högskolan i Borås	50	84
Högskolan i Gävle	72	84
Högskolan i Halmstad	79	96
Högskolan i Jönköping	64	88
Högskolan i Kalmar	84	93
Högskolan i Skövde	53	83
Högskolan Kristianstad	69	92
Högskolan Väst	75	87
Karlstads Universitet	84	100
Karolinska Institutet	51	82
Linköpings Universitet	93	84
Luleå Tekniska Universitet	84	100
Lunds Universitet	59	87
Mälardalens Högskola	62	93
Malmö Högskola	80	96
Mittuniversitetet	64	93
Röda Korsets Högskola	47	67
Sophiahemmets Högskola	88	94
Umeå Universitet	73	85
Uppsala Universitet	53	82
Växjö Universitet	76	91
Örebro Universitet	76	93
χ^2	107.132	64.544
P	<.0001	<.0001

Tabell 11. Procentandel per lärosäte som anser att utbildningen i hög/mycket hög grad bidragit till att sjuksköterskeutbildningens generella mål uppfyllts.

Lärosäten	...tänka mer kritiskt och analytiskt	...självständigt söka kunskap	...ta ansvar för den egna kunskaps- utvecklingen	...granska forsknings- resultat
<i>Totalt för alla lärosäten</i>	86	93	92	86
Blekinge Tekniska Högskola	92	100	95	87
Ersta-Sköndal Högskola	90	97	94	94
Göteborgs Universitet	68	86	90	90
Högskolan Dalarna	91	100	96	96
Högskolan i Borås	84	90	95	75
Högskolan i Gävle	84	94	94	76
Högskolan i Halmstad	92	96	92	83
Högskolan i Jönköping	84	89	95	87
Högskolan i Kalmar	91	91	91	91
Högskolan i Skövde	76	92	95	81
Högskolan Kristianstad	92	97	91	94
Högskolan Väst	89	95	89	75
Karlstads Universitet	84	93	93	96
Karolinska Institutet	91	95	89	93
Linköpings Universitet	97	99	97	88
Luleå Tekniska Universitet	81	97	97	90
Lunds Universitet	78	92	90	84
Mälardalens Högskola	88	95	89	83
Malmö Högskola	86	93	97	83
Mittuniversitetet	84	93	97	87
Röda Korsets Högskola	72	81	85	87
Sophiahemmets Högskola	89	89	85	87
Umeå Universitet	86	95	95	84
Uppsala Universitet	79	94	90	71
Växjö Universitet	94	94	94	91
Örebro Universitet	86	94	94	88
χ^2	53.658	36.420	24.801	48.704
p	.001	ns	ns	.003

3.4 Uppfyllelsen av utbildningens specifika mål

Förutom att utbildningen ska utveckla studenternas yrkesrelaterade kunskaper och färdighet förväntas också sjuksköterskeutbildningen bland annat bidra till utvecklingen av studentens kommunikativa färdigheter, förmågan att samarbeta med andra, samt utvecklingen av kompetensen att möta enskilda patienters specifika behov. I tabell 12 redovisas procentandel per lärosäte som anser att sjuksköterskeutbildningen i hög/mycket hög grad bidragit till att uppnå dessa yrkesrelevanta kunskaper och färdigheter. Generellt anser studenterna att

utbildningen i hög eller mycket hög grad har uppfyllt dessa mål. Dock är procentandelen något lägre än för de tidigare redovisade generella målen.

Mellan närmare 70-85% av alla sjuksköterskestudenter på termin 6, hösten 2006 anser att utbildningen i hög eller mycket hög grad bidragit till att utveckla dessa yrkesrelevanta kunskaper och färdigheter. Generellt tycks studenterna anse att måluppfyllelsen är högst för målet att kunna samarbeta med andra och minst för målet att uppnå kommunikativa färdigheter.

För de fyra redovisade bedömningarna återfinns signifikanta skillnader över lärosätena för tre av variablerna. Andelen studenter som har bedömt att utbildningen i hög eller mycket hög grad bidragit till att uppnått yrkesrelaterade kunskaper och färdigheter var 80% i det totala materialet. Andelen varierade signifikant över lärosätena, från drygt varannan student vid Luleå Tekniska Universitet till alla studenter vid Sophiahemmets Högskola. Bland lärosäten där färre studenter bedömt måluppfyllelse för denna aspekt återfinns universiteten i Växjö och Örebro, samt Högskolan i Skövde. Vid dessa lärosäten bedömde 4 av 6 studenter att utbildningen i hög eller mycket hög grad bidragit till att uppnått yrkesrelaterade kunskaper och färdigheter. Fler än 9 av 10 studenter vid universiteten i Karlstad och Linköping bedömde att utbildningen i hög eller mycket hög grad bidragit till att uppnått yrkesrelaterade kunskaper och färdigheter.

Andelen studenter som har bedömt att utbildningen i hög eller mycket hög grad bidragit till att utveckla färdigheter i att samarbeta med andra var 85% i det totala materialet. Denna andel varierade inte signifikant mellan lärosätena. Det gjorde dock andelen som bedömt att utbildningen i hög eller mycket hög grad bidragit till att utveckla ökade kommunikativa färdigheter. Vid fem lärosäten (Röda Korsets Högskola, Universiteten i Lund och Luleå, samt vid högskolorna i Skövde och Jönköping) anger endast ungefär varannan student att utbildningen i utbildningen i hög eller mycket hög grad bidragit till att utveckla ökade kommunikativa färdigheter. I motsats till detta, finns två lärosäten med en signifikant högre andel studenter som bedömer att utbildningen i hög eller mycket hög grad bidragit till att utveckla ökade kommunikativa färdigheter. Dessa lärosäten är Högskolan i Kalmar (88%) och Linköpings Universitet (84%).

Andelen studenter som har bedömt att utbildningen i hög eller mycket hög grad bidragit till att utveckla färdigheter för att möta enskilda patients specifika behov var 81% i det totala materialet. Denna andel varierade signifikant mellan lärosätena, från 67% vid högskolorna i Skövde och Dalarna, till över 90% vid Sophiahemmets Högskola och Linköpings Universitet.

Sett över alla variabler som använts för att beskriva uppfyllelsen av utbildningens specifika mål utmärker sig några lärosäten som avviker från totalen i tre av variablerna. Linköpings universitet (och i viss mån Sophiahemmets Högskola) är det lärosätet där den högsta andelen studenter konsekvent bedömer hög måluppfyllelse. Lärosätet med den direkt motsatta profilen är Högskolan i Skövde (och i viss mån Luleå Tekniska Universitet).

Tabell 12. Procentandel per lärosäte som anser att utbildningen i hög/mycket hög grad bidragit till att sjuksköterskeutbildningens specifika mål uppfyllts.

Lärosäten	...uppnå yrkesrelaterade kunskaper och färdigheter	...samarbeta med andra	...uppnå ökade kommunikativa färdigheter	...möta enskilda patienters specifika behov
<i>Totalt för alla lärosäten</i>	80	85	68	81
Blekinge Tekniska Högskola	82	95	76	87
Ersta-Sköndal Högskola	83	90	84	87
Göteborgs Universitet	79	91	65	77
Högskolan Dalarna	67	84	68	67
Högskolan i Borås	81	80	57	87
Högskolan i Gävle	88	86	70	88
Högskolan i Halmstad	75	85	77	77
Högskolan i Jönköping	72	85	54	75
Högskolan i Kalmar	75	85	88	81
Högskolan i Skövde	59	78	48	67
Högskolan Kristianstad	83	82	70	82
Högskolan Väst	86	84	71	79
Karlstads Universitet	98	77	70	91
Karolinska Institutet	75	79	73	72
Linköpings Universitet	91	91	84	90
Luleå Tekniska Universitet	52	84	45	71
Lunds Universitet	84	76	49	78
Mälardalens Högskola	75	88	73	87
Malmö Högskola	88	90	66	90
Mittuniversitetet	87	87	73	78
Röda Korsets Högskola	89	83	51	77
Sophiahemmets Högskola	100	80	77	94
Umeå Universitet	86	93	63	86
Uppsala Universitet	88	96	64	83
Växjö Universitet	61	88	73	76
Örebro Universitet	63	88	73	76
χ^2	96.104	32.238	71.496	47.875
P	<.0001	ns	<.0001	.004

3.5 Studenternas bedömning av upplevd yrkesförberedelse

Studenterna har fått ge två sammanfattande skattningar av hur man upplever sin yrkesförberedelse och sitt yrkesval. Tabell 13 illustrerar procentandel per lärosäte som anser att utbildningen genom utbildningen nu känner sig väl förberedd för att klara av sitt arbete som sjuksköterska. Dessutom presenteras den andel som inte känner sig pressade av sitt yrkesval.

Ungefär två av tre studenter upplever att de är väl förberedda att börja sitt arbete som sjuksköterska. Andelen varierar signifikant mellan lärosätena, från endast 32% av studenterna vid Luleå Tekniska Universitet, till nästan 90% vid Sophiahemmets Högskola. Signifikant högre andel studenter som känner sig väl förberedda återfinns också på Röda Korsets Högskola samt vid Linköpings Universitet (båda med en andel på cirka 80%). Signifikant lägre andel studenter som upplever sig väl förberedda återfinns också på Högskolan i Skövde och vid Örebro Universitet (kring varannan student).

Sex av tio studenter rapporterar att de inte eller endast litet känner sig pressade av sitt yrkesval. Denna andel är ungefär densamma över alla lärosäten och varierar inte signifikant över lärosätena.

3.6 Studenternas bedömning av lärarkompetens

Studenterna har i två variabler fått ge en uppskattning av lärarkompetensen. En fråga har vinklats mot den teoretiska utbildningen och en mot den kliniska utbildningen. I Tabell 14 återges procentandel studenter per lärosäte som angivit det sammanfattande betyget ganska/mycket bra vad gäller dessa två aspekter av lärarkompetens på sjuksköterskeutbildningen.

Ungefär 9 av 10 studenter ger det sammanfattande betyget ”ganska bra” eller ”mycket bra”, vad gäller båda aspekterna av lärarkompetensen. Signifikanta variationer över lärosätena återfinns för den sammanfattande bedömningen av lärarnas kompetens inom undervisningsområdet. Vid Sophiahemmets Högskola ger alla studenter det sammanfattande betyget ganska/mycket bra. Nästan samma höga siffra återfinns vid högskolorna i Mälardalen och i Kristianstad. Vid Högskolorna i Kalmar och Skövde, samt vid Lunds Universitet är betyget signifikant lägre.

Tabell 13. Upplevd yrkesförberedelse. Procentandel per lärosäte.

Lärosäten	...man genom utbildningen känner sig väl förberedd att klara sitt arbete som sjuksköterska	...man känner sig inget/eller endast litet pressad av sitt yrkesval
<i>Totalt för alla lärosäten</i>	67	60
Blekinge Tekniska Högskola	71	58
Ersta-Sköndal Högskola	65	53
Göteborgs Universitet	66	67
Högskolan Dalarna	69	64
Högskolan i Borås	77	68
Högskolan i Gävle	61	64
Högskolan i Halmstad	65	54
Högskolan i Jönköping	67	61
Högskolan i Kalmar	72	40
Högskolan i Skövde	48	50
Högskolan Kristianstad	71	60
Högskolan Väst	60	59
Karlstads Universitet	73	60
Karolinska Institutet	71	65
Linköpings Universitet	79	58
Luleå Tekniska Universitet	32	55
Lunds Universitet	76	71
Mälardalens Högskola	60	66
Malmö Högskola	71	58
Mittuniversitetet	64	56
Röda Korsets Högskola	81	60
Sophiahemmets Högskola	86	62
Umeå Universitet	77	61
Uppsala Universitet	69	53
Växjö Universitet	61	62
Örebro Universitet	52	69
χ^2	62.728	22.074
P	<.0001	ns

Tabell 14. Studenternas bedömning av lärarkompetens. Procentandel per lärosäte.

Lärosäten	...vad gäller lärarnas kompetens inom sitt undervisningsområde	... vad gäller dina kliniska handledares kompetens inom sitt undervisningsområde
<i>Totalt för alla lärosäten</i>	87	94
Blekinge Tekniska Högskola	92	97
Ersta-Sköndal Högskola	90	97
Göteborgs Universitet	91	84
Högskolan Dalarna	80	89
Högskolan i Borås	88	93
Högskolan i Gävle	90	96
Högskolan i Halmstad	86	96
Högskolan i Jönköping	80	93
Högskolan i Kalmar	66	94
Högskolan i Skövde	75	94
Högskolan Kristianstad	97	91
Högskolan Väst	88	95
Karlstads Universitet	96	98
Karolinska Institutet	84	95
Linköpings Universitet	85	93
Luleå Tekniska Universitet	84	84
Lunds Universitet	71	98
Mälardalens Högskola	96	90
Malmö Högskola	86	93
Mittuniversitetet	91	97
Röda Korsets Högskola	81	96
Sophiahemmets Högskola	100	100
Umeå Universitet	93	95
Uppsala Universitet	96	96
Växjö Universitet	88	94
Örebro Universitet	90	94
χ^2	69.425	28.695
P	<.0001	ns

3.7 Studenternas sammanfattande betyg på utbildningen

Studenterna har fått ge ett sammanfattande betyg på sjuksköterskeutbildningen vid det lärosäte man gått. I samband med denna skattning har en fråga om man skulle välja samma lärosäte igen också ställts. Tabell 15 illustrerar procentandel per lärosäte som betygsatt utbildningen som ganska eller mycket bra samt andelen som anser att man skulle välja samma lärosäte om man skulle börja om utbildningen.

78% av alla studenter ger det sammanfattande betyget ganska eller mycket bra för sjuksköterskeutbildningen på sitt lärosäte. I X2006 kohorten varierar dock andelen studenter som ger det sammanfattande betyget ganska eller mycket bra signifikant

över lärosätena. Från runt varannan student vid Högskolan i Kalmar och Luleå Tekniska Universitet till fler än 9 av 10 studenter vid Sophiahemmets Högskola, Uppsala Universitet och Högskolan i Kristianstad. Även studenter vid högskolorna i Skövde och Jönköping, samt vid universiteten i Lund och Växjö har en lägre andel studenter som ger utbildningen ett högt betyg. Mönstret är i det närmaste det samma för bedömningen om man skulle välja samma lärosäte igen. Högst andel studenter från Sophiahemmets Högskola, Uppsala Universitet och Högskolan i Kristianstad, anser att de skulle göra detta (kring 9 av 10). Samtidigt som mindre än varannan student vid högskolorna i Skövde, Kalmar och Jönköping, samt vid universiteten i Lund och Luleå, anser att de skulle göra detta.

Tabell 15. Studenternas sammanfattande bedömning. Procentandel per lärosäte.

Lärosäten	...vad gäller sjuksköterske- utbildningen på sitt lärosäte	...man skulle välja samma lärosäte om man skulle börja om
<i>Totalt för alla lärosäten</i>	78	70
Blekinge Tekniska Högskola	84	68
Ersta-Sköndal Högskola	87	61
Göteborgs Universitet	77	70
Högskolan Dalarna	84	78
Högskolan i Borås	84	84
Högskolan i Gävle	84	82
Högskolan i Halmstad	77	67
Högskolan i Jönköping	67	48
Högskolan i Kalmar	50	39
Högskolan i Skövde	60	45
Högskolan Kristianstad	91	91
Högskolan Väst	83	77
Karlstads Universitet	89	80
Karolinska Institutet	74	62
Linköpings Universitet	79	63
Luleå Tekniska Universitet	55	45
Lunds Universitet	65	49
Mälardalens Högskola	88	77
Malmö Högskola	79	67
Mittuniversitetet	80	77
Röda Korsets Högskola	70	75
Sophiahemmets Högskola	97	91
Umeå Universitet	88	84
Uppsala Universitet	92	88
Växjö Universitet	64	70
Örebro Universitet	71	63
χ^2	91.311	126.396
p	<.0001	<.0001

3.8 Studenternas förväntningar på yrkeslivet

Slutligen har några variabler valts ut för att ge en bild av studenternas förväntningar på arbetslivet. Den första variabeln handlar om deras personliga bedömning av arbetsmarknadsläget, de andra variablerna handlar om tänkt arbetsgivare och inriktning på arbetet. Slutligen har studenterna fått bedöma om de tror de kommer att arbeta som sjuksköterska om fem år. Resultaten redovisas i tabell 16.

Nästan varannan student känner sig på sista terminen ganska eller mycket pressad av risken för arbetslöshet. Andelen varierar signifikant mellan lärosätena, från 21% vid Röda Korsets Högskola till 74% vid Blekinge Tekniska Högskola. Andelen studenter som känner sig pressade av risken för arbetslöshet är också högre vid universiteten i Örebro och Karlstad, Högskolan Väst, samt vid Högskolan i Borås. Lärosäten med en lägre andel studenter som upplever risk för arbetslöshet är förutom Röda Korsets Högskola, Mittuniversitet och Karolinska institutet.

Något färre än varannan student (44%) ser sin framtida arbetsplats på en vårdavdelning. Denna andel är tämligen konstant över alla lärosäten. Närmare 60% (57%) ser landstinget som sin kommande arbetsgivare (att jämföra med 12% som ser kommuner som sin arbetsgivare). Andelen som ser landstinget som sin arbetsgivare varierar signifikant över lärosätena; från under 40% på Sophiahemmets Högskola och Karolinska Institutet, till över 75% vid Högskolan Dalarna och Örebro Universitet. Slutligen över 90% (92%) av alla studenter bedömer att de kommer att arbeta kvar som sjuksköterska om fem år. Denna andel varierade inte signifikant över lärosätena.

Tabell 16. Studenternas förväntningar på yrkeslivet. Procentandel per lärosäte.

Lärosäten	... känner sig ganska/mycket pressad av risken för arbetslöshet	...arbete på vård- avdelning	...arbete inom Landstinget	...kommer att arbeta som sjuksköterska om 5 år
<i>Totalt för alla lärosäten</i>	46	44	57	92
Blekinge Tekniska Högskola	74	30	63	92
Ersta-Sköndal Högskola	47	52	52	93
Göteborgs Universitet	58	41	48	83
Högskolan Dalarna	51	47	82	100
Högskolan i Borås	60	52	52	93
Högskolan i Gävle	52	53	64	94
Högskolan i Halmstad	48	54	65	94
Högskolan i Jönköping	56	42	66	90
Högskolan i Kalmar	57	31	41	90
Högskolan i Skövde	58	45	52	92
Högskolan Kristianstad	43	40	66	99
Högskolan Väst	60	42	54	95
Karlstads Universitet	64	49	60	98
Karolinska Institutet	28	45	39	89
Linköpings Universitet	51	42	60	94
Luleå Tekniska Universitet	48	26	65	94
Lunds Universitet	35	52	61	94
Mälardalens Högskola	43	33	61	94
Malmö Högskola	45	45	50	90
Mittuniversitetet	27	34	48	96
Röda Korsets Högskola	21	43	40	80
Sophiahemmets Högskola	29	40	34	85
Umeå Universitet	41	37	65	93
Uppsala Universitet	43	61	69	92
Växjö Universitet	32	52	53	97
Örebro Universitet	60	54	75	94
χ^2	95.458	35.864	72.030	35.583
p	<.0001	ns	<.0001	ns

4 Sammanfattning

Föreliggande studie är en långsamt utvecklad populationsbaserad studie av de studenter som hösten 2006 gick sjuksköterskeutbildningens sista termin något av de 26 lärosäten som då bedrev sjuksköterskeutbildning. Resultaten som ovan redovisats sammanfattas först lämpligen genom att studera svaren för hela gruppen av 1459 studenter (se tabell 17). När studenterna börjar sin utbildning har drygt 1 på 20 studenter med sig en tidigare högskoleexamen. Drygt var tredje student har en tidigare undersköterskeutbildning och något mer än varannan har en tidigare erfarenhet från att ha arbetat inom vården (sammanhängande mer än 6 månader).

Tabell 17. Sammanfattningstabell. Totala gruppens svar. Procentandel per lärosäte.

Fråga	Procentandel
Tidigare erfarenheter	
Tidigare högskoleexamen	6
Tidigare undersköterskeutbildning	36
Arbetslivserfarenhet från vården	54
Studentengagemang	
Heltidsengagemang	68
Total närvaro	89
Uppfyllelse av utbildningens generella mål	
Kritiskt tänkande	86
Söka kunskap	93
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92
Granska forskningsresultat	86
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål	
Yrkesrelaterade kunskaper	80
Samarbetsförmåga	85
Kommunikativa färdigheter	68
Möta patienter	81
Yrkesförberedelser	
Förberedd att klara arbetet	67
Låg press över yrkesval	60
God lärarkompetens	
Undervisande lärare	87
Kliniska handledare	94
Sammanfattande betyg på utbildningen	
Gott betyg på utbildningen	78
Välja samma lärosäte igen	70
Förväntningar på yrkeslivet	
Risk för arbetslöshet	46
Arbete på vårdavdelning	44
Landsting som arbetsgivare	57
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92

Nästan 70% av studenterna har bedömt att studiebördan motsvarat minst heltidssysselsättning. Samtidigt rapporterar närmare 90% av de haft i det närmaste en total närvaro sista terminen.

Vad gäller uppfyllelsen av utbildningens generella och specifika mål, generellt över de olika variablerna anser mellan 80 och 90% av studenterna att dessa har uppnåtts i hög eller mycket hög grad. Den procentuella andelen är något högre för de generella målen jämförelse med de specifika målen. Två av tre studenter känner sig väl förberedda för att klara arbetet som sjuksköterska, och 60% upplever ingen eller endast litet press kring sitt yrkesval.

Lärarna får ett mycket gott betyg av studenterna, detta gäller både de undervisande lärarna och handledarna i den kliniska utbildningen. Även den sammanfattande bedömningen av sjuksköterskeutbildningen visar på ett gott betyg från studenterna. Dock skulle drygt var tredje student välja ett annat lärosäte om de kunde välja om från början.

Slutligen, fler än nio av tio studenter bedömer att de kommer att arbeta som sjuksköterska om 5 år. De tänker sig närmast att jobba på vårdavdelning (44%) och ser ett landsting som sin arbetsgivare (57%). På sin sista termin känner sig nästan hälften av alla studenter pressade över risken att bli arbetslösa efter examen.

4.1 Variationer över lärosäten

Analyserna av det stora flertalet av ovan redovisade variabler visade att signifikanta skillnader förelåg mellan lärosätena. I tabell 18 nedan redovisas på vilka variabler som skillnaderna förelåg samt vad spännvidden i variationen var. Nedan (under rubrik 4.2) återfinns också ovan redovisade resultat summerade lärosäte för lärosäte under följande rubriker: tidigare erfarenheter, studentengagemang, uppfyllelse av utbildningens generella mål och specifika mål, yrkesförberedelser, lärarkompetens, sammanfattande betyg på utbildningen och förväntningar på yrkeslivet. I varje tabell återupprepas först den totala gruppens resultat. I kolumnen till höger redovisas det specifika lärosätets resultat i de fall då lärosätets andel skiljer sig från den totala andelen. I tabellhuvud anges antal studenter som ingick i urvalsramen samt antal studenter som svarade på enkäten och kom att ingå i X2006-kohorten. Tabellerna presenteras i bokstavsordning, efter lärosätenas respektive namn.

Sammanfattningsvis avviker de flesta lärosätena från normen vad gäller åtminstone någon eller några få variabler. Ett undantag är Högskolan i Halmstad som följde normen för i samtliga bakgrundsvariabler och utfallsmått utom svarsfrekvens där man låg något högre. Malmö Högskola och Mittuniversitetet skiljde sig bara från normen vad gäller en variabel. Ett fåtal lärosäten avviker markant från normen vad gäller flera variabler. Sophiahemmets Högskola utmärker sig påfallande från övriga lärosäten med mycket positiva omdömen från studenterna. Även studenterna vid Linköpings universitet utmärker sig med positiva omdömen. Röda Korsets Högskola skiljer sig från normen vad gäller flera variabler och får blandade omdömen av

studenterna. Även Högskolan i Skövde och Luleå Tekniska Universitet skiljer sig från normen i flera resultatmått men får mestadels negativa skattningar.

Tabell 18. Sammanfattningstabell. Totala gruppens svar.

Fråga	Procentandel	Variationsvidd mellan lärosäten (mellan lägsta och högsta procentandel)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	0 - 19
Tidigare undersköterskeutbildning	36	14 - 58
Arbetslivserfarenhet från vården	54	31 - 70
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	47 - 93
Total närvaro	89	67 - 100
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	68 - 97
Söka kunskap	93	~
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	~
Granska forskningsresultat	86	71 - 93
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	52 - 100
Samarbetsförmåga	85	~
Kommunikativa färdigheter	68	45 - 88
Möta patienter	81	67 - 94
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	48 - 86
Låg press över yrkesval	60	~
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	66 - 100
Kliniska handledare	94	
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	50 - 97
Välja samma lärosäte igen	70	39 - 91
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	21 - 74
Arbete på vårdavdelning	44	~
Landsting som arbetsgivare	57	34 - 82
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	~

~: indikerar att procentandelen inte varierar signifikant över lärosätena.

4.2 Sammanfattningstabeller för respektive lärosäte

Blekinge Tekniska Högskola

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Blekinge Tekniska Högskola följde normen för i princip samtliga bakgrundsvariabler och utfallsmått, inklusive svarsfrekvens. Studenterna avvek dock från normen då signifikant fler känner sig pressade av risken för arbetslöshet.

Tabell 19. Sammanfattningstabell Blekinge Tekniska Högskola (N=64; n=38).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	-
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	-
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	-
Välja samma lärosäte igen	70	-
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	74
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Ersta-Sköndal Högskola

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Ersta-Sköndal Högskola följde normen för i princip samtliga bakgrundsvariabler och utfallsmått, inklusive svarsfrekvens. Studenterna avvek dock signifikant från normen vad gäller studieengagemang i det att samtliga studenter rapporterar total närvaro.

Tabell 20. Sammanfattningstabell Ersta-Sköndal Högskola (N=49; n=31).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	-
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	-
Total närvaro	89	100
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	-
Välja samma lärosäte igen	70	-
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Göteborgs universitet

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Göteborgs universitet följde normen för de flesta bakgrundsvariabler och utfallsmått, inklusive svarsfrekvens. Studenterna avvek dock signifikant från normen då färre studenter har en tidigare undersköterskeutbildning samt en lägre andel upplever att sjuksköterskeutbildningen bidragit till kritiskt och analytiskt tänkande.

Tabell 21. Sammanfattningstabell Göteborgs universitet (N=79; n=58).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	21
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	-
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	68
Söka kunskap	93	
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	-
Välja samma lärosäte igen	70	-
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Högskolan i Dalarna

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Högskolan i Dalarna avvek från normen för flera bakgrundsvariabler och utfallsmått. Studenterna hade en högre svarsfrekvens, fler hade en tidigare undersköterskeutbildning, färre anser att utbildningen i hög grad bidragit till att uppnå yrkesrelaterade kunskaper och färdigheter samt att kunna möta enskilda patienters behov och fler ser Landstinget som kommande arbetsgivare.

Tabell 22. Sammanfattningstabell Högskolan i Dalarna (N=55; n=45).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	58
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	-
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	67
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	67
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	-
Välja samma lärosäte igen	70	-
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	82
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Högskolan i Borås

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Högskolan i Borås avvek från normen för flera bakgrundsvariabler och utfallsmått. Studenterna hade en högre svarsfrekvens, färre upplevde att studierna var en heltidssysselsättning, färre anser att utbildningen bidragit till att granska forskningsresultat och utveckla kommunikativa färdigheter, fler skulle välja samma lärosäte igen och fler känner sig pressade av risken för arbetslöshet.

Tabell 23. Sammanfattningstabell Högskolan i Borås (N=85; n=69).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	-
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	50
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	75
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	57
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	-
Välja samma lärosäte igen	70	84
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	60
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Högskolan i Gävle

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Högskolan i Gävle följde normen för de flesta bakgrundsvariabler och utfallsmått, inklusive svarsfrekvens. Emellertid hade fler studenter en tidigare undersköterskeutbildning och färre anser att utbildningen bidragit till att granska forskningsresultat.

Tabell 24. Sammanfattningstabell Högskolan i Gävle (N=68; n=50).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	52
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	-
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	76
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	-
Välja samma lärosäte igen	70	-
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Högskolan i Halmstad

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Högskolan i Halmstad följde normen för i samtliga bakgrundsvariabler och utfallsmått utom svarsfrekvens där man låg något högre.

Tabell 25. Sammanfattningstabell Högskolan i Halmstad (N=62; n=52).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	-
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidengagemang	68	-
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	-
Välja samma lärosäte igen	70	-
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Högskolan i Jönköping

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Högskolan i Jönköping följde normen för de flesta bakgrundsvariabler och utfallsmått, inklusive svarsfrekvens. Färre anser dock att utbildningen bidragit till att utveckla kommunikativa färdigheter, färre skattade ett bra sammanfattande betyg på sjuksköterskeutbildningen på sitt lärosäte och likaledes skulle färre välja samma lärosäte igen om de skulle börja om.

Tabell 26. Sammanfattningstabell Högskolan i Jönköping (N=93; n=62).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	-
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	-
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	54
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	67
Välja samma lärosäte igen	70	48
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Högskolan i Kalmar

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Högskolan i Kalmar följde normen för de flesta bakgrundsvariabler och utfallsmått, inklusive svarsfrekvens. Färre anser dock att utbildningen bidragit till att utveckla kommunikativa färdigheter, färre skattade ett bra sammanfattande betyg på lärarnas kompetens samt på sjuksköterskeutbildningen på sitt lärosäte och likaledes skulle färre välja samma lärosäte igen om de skulle börja om.

Tabell 27. Sammanfattningstabell Högskolan i Kalmar (N=47; n=32).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	-
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	-
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	88
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	66
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	50
Välja samma lärosäte igen	70	39
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Högskolan i Skövde

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Högskolan i Skövde avvek från normen för 9 av 16 bakgrundsvariabler och utfallsmått, dock inte vad gäller svarsfrekvens. Färre upplevde att studierna var en heltidssysselsättning, färre anser att utbildningen i hög grad bidragit till ett kritiskt tänkande, att uppnå yrkesrelaterade kunskaper och färdigheter, att utveckla kommunikativa färdigheter och möta enskilda patienters behov. Färre känner sig förberedda att klara av arbetet som sjuksköterska och färre skattade ett bra sammanfattande betyg på lärarnas kompetens samt på sjuksköterskeutbildningen på sitt lärosäte och färre skulle välja samma lärosäte igen om de skulle börja om.

Tabell 28. Sammanfattningstabell Högskolan i Skövde (N=99; n=66).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	-
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	53
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	76
Söka kunskap	93	
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	59
Samarbetsförmåga	85	
Kommunikativa färdigheter	68	48
Möta patienter	81	67
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	48
Låg press över yrkesval	60	
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	75
Kliniska handledare	94	
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	60
Välja samma lärosäte igen	70	45
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Högskolan Kristianstad

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Högskolan i Kalmar följde normen för de flesta bakgrundsvariabler och utfallsmått, inklusive svarsfrekvens. Fler hade en tidigare undersköterskeutbildning, fler skattade ett bra sammanfattande betyg på lärarnas kompetens samt på sjuksköterskeutbildningen på sitt lärosäte och likaledes skulle fler välja samma lärosäte igen om de skulle börja om.

Tabell 29. Sammanfattningstabell Högskolan i Kristianstad (N=96; n=67).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	58
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	-
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	97
Kliniska handledare	94	
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	91
Välja samma lärosäte igen	70	91
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Högskolan Väst

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Högskolan Väst följde normen för de flesta bakgrundsvariabler och utfallsmått, inklusive svarsfrekvens. Emellertid hade fler studenter en tidigare undersköterskeutbildning samt arbetslivserfarenhet från vården, och färre anser att utbildningen bidragit till att granska forskningsresultat. Signifikant fler känner sig pressade av risken för arbetslöshet.

Tabell 30. Sammanfattningstabell Högskolan Väst (N=82; n=58).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	51
Arbetslivserfarenhet från vården	54	70
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	-
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	75
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	-
Välja samma lärosäte igen	70	-
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	60
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Karlstads universitet

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Karlstads universitet följde normen för de flesta bakgrundsvariabler och utfallsmått, inklusive svarsfrekvens. Emellertid upplevde fler studenter att studierna var en heltidssysselsättning och samtliga studenter hade en total närvaro. Signifikant fler anser att utbildningen i hög grad bidragit till att utveckla yrkesrelaterade kunskaper och färdigheter och fler känner sig pressade av risken för arbetslöshet.

Tabell 31. Sammanfattningstabell Karlstads universitet (N=68; n=45).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	-
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	84
Total närvaro	89	100
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	98
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	-
Välja samma lärosäte igen	70	-
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	64
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Karolinska institutet

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Karolinska institutet avvek från normen för 9 av 16 bakgrundsvariabler och utfallsmått, dock inte vad gäller svarsfrekvens. Färre hade en tidigare undersköterskeutbildning och arbetslivserfarenhet ifrån vården, färre upplevde att studierna var en heltidssysselsättning och färre hade total närvaro. Fler anser att utbildningen bidragit till att granska forskningsresultat, men färre att den bidragit till att kunna möta enskilda patienters behov. Färre skulle välja samma lärosäte igen om de skulle börja om, färre känner sig pressade av risken för arbetslöshet och färre ser Landstinget som sin framtida arbetsgivare.

Tabell 32. Sammanfattningstabell Karolinska institutet (N=178; n=130).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	23
Arbetslivserfarenhet från vården	54	43
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	51
Total närvaro	89	82
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	
Granska forskningsresultat	86	93
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	72
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	-
Välja samma lärosäte igen	70	62
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	28
Arbete på vårdavdelning	44	
Landsting som arbetsgivare	57	39
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Linköpings universitet

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Linköpings universitet avvek från normen för 8 av 16 bakgrundsvariabler och utfallsmått, dock inte vad gäller svarsfrekvens. Färre hade en tidigare undersköterskeutbildning och arbetslivserfarenhet ifrån vården och fler upplevde att studierna var en heltidssysselsättning. Fler anser att utbildningen i hög grad bidragit till kritiskt tänkande och att uppnå yrkesrelaterade kunskaper och färdigheter, att utveckla de kommunikativa färdigheterna, samt till att kunna möta enskilda patienters behov. Fler känner sig förberedda att klara av sjuksköterskearbetet.

Tabell 33. Sammanfattningstabell Linköpings universitet (N=118; n=77).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	25
Arbetslivserfarenhet från vården	54	43
Studentengagemang		
Heltidengagemang	68	93
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	97
Söka kunskap	93	
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	91
Samarbetsförmåga	85	
Kommunikativa färdigheter	68	84
Möta patienter	81	90
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	79
Låg press över yrkesval	60	
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	-
Välja samma lärosäte igen	70	-
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Luleå Tekniska Universitet

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Luleå Tekniska Universitet avvek från normen för 6 av 16 bakgrundsvariabler och utfallsmått, dock inte vad gäller svarsfrekvens. Samtliga studenter hade rapporterade en hög närvaro. Färre anser att utbildningen i hög grad bidragit till att uppnå yrkesrelaterade kunskaper och färdigheter samt att utveckla de kommunikativa färdigheterna. Färre känner sig förberedda att klara av sjuksköterskearbetet. Färre skattade ett bra sammanfattande betyg på sjuksköterskeutbildningen vid sitt lärosäte och likaledes skulle färre välja samma lärosäte igen om de skulle börja om.

Tabell 34. Sammanfattningstabell Luleå Tekniska Universitet (N=52; n=31).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	-
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	-
Total närvaro	89	100
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	52
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	45
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	32
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	55
Välja samma lärosäte igen	70	45
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Lunds universitet

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Lunds universitet följde normen för de flesta bakgrundsvariabler och utfallsmått, inklusive svarsfrekvens. Emellertid upplever färre studenter att utbildningen bidragit till att utveckla kommunikativa färdigheter. Färre skattade ett bra sammanfattande betyg på lärarnas kompetens samt sjuksköterskeutbildningen vid sitt lärosäte och likaledes skulle färre välja samma lärosäte igen om de skulle börja om.

Tabell 35. Sammanfattningstabell Lunds universitet (N=65; n=49).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	-
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	-
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	49
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	71
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	65
Välja samma lärosäte igen	70	49
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Mälardalens Högskola

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Mälardalens följde normen för de flesta bakgrundsvariabler och utfallsmått, inklusive svarsfrekvens. Fler hade en tidigare undersköterskeutbildning och arbetslivserfarenhet ifrån vården. Fler skattade ett bra sammanfattande betyg på lärarnas kompetens samt på sjuksköterskeutbildningen vid sitt lärosäte.

Tabell 36. Sammanfattningstabell Mälardalens Högskola (N=142; n=94).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	50
Arbetslivserfarenhet från vården	54	66
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	-
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	96
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	88
Välja samma lärosäte igen	70	-
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Malmö Högskola

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Malmö Högskola följde normen för i princip samtliga bakgrundsvariabler och utfallsmått, inklusive svarsfrekvens. Signifikant fler studenter skattade att de lade ned heltid eller mer på sina studier.

Tabell 37. Sammanfattningstabell Malmö Högskola (N=95; n=58).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	-
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	80
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	-
Välja samma lärosäte igen	70	-
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Mittuniversitetet

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Mittuniversitetet följde normen för i princip samtliga bakgrundsvariabler och utfallsmått, inklusive svarsfrekvens. Signifikant färre studenter kände sig pressade av risken för arbetslöshet.

Tabell 38. Sammanfattningstabell Mittuniversitetet (N=101; n=75).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	-
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	-
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	-
Välja samma lärosäte igen	70	-
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	27
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Röda Korsets Högskola

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Röda Korsets Högskola avvek från normen för 9 av 16 bakgrundsvariabler och utfallsmått, dock inte vad gäller svarsfrekvens. Fler hade tidigare högskoleexamen, färre hade en tidigare undersköterskeutbildning, färre lade ned heltid eller mer på sina studier och färre hög närvaro. Färre anser att utbildningen bidragit till kritiskt tänkande och att utveckla kommunikativa färdigheter. Fler känner sig förberedda att klara av sjuksköterskearbetet, färre känner sig pressade av risken för arbetslöshet och färre såg Landstinget som sin framtida arbetsgivare .

Tabell 39. Sammanfattningstabell Röda Korsets Högskola (N=66; n=47).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	17
Tidigare undersköterskeutbildning	36	17
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	47
Total närvaro	89	67
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	72
Söka kunskap	93	
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	
Kommunikativa färdigheter	68	51
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	81
Låg press över yrkesval	60	
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	-
Välja samma lärosäte igen	70	-
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	21
Arbete på vårdavdelning	44	
Landsting som arbetsgivare	57	40
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Sophiahemmets Högskola

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Sophiahemmets Högskola avvek från normen för 12 av 16 bakgrundsvariabler och utfallsmått, dock inte vad gäller svarsfrekvens. Fler hade tidigare högskoleexamen och färre hade en tidigare undersköterskeutbildning och arbetslivserfarenhet från vården. Fler lade ned heltid eller mer på sina studier och fler anser att utbildningen i hög grad bidragit till att uppnå yrkesrelaterade kunskaper och färdigheter samt att möta enskilda patienters behov. Fler känner sig också förberedda att klara av sjuksköterskearbetet. Samtliga skattar ett bra sammanfattande betyg på lärarnas kompetens samt sjuksköterskeutbildningen vid sitt lärosäte och likaledes skulle fler välja samma lärosäte igen om de skulle börja om. Färre känner sig pressade av risken för arbetslöshet och ser Landstinget som sin framtida arbetsgivare.

Tabell 40. Sammanfattningstabell Sophiahemmets Högskola (N=46; n=36).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	19
Tidigare undersköterskeutbildning	36	14
Arbetslivserfarenhet från vården	54	31
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	88
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	100
Samarbetsförmåga	85	
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	94
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	86
Låg press över yrkesval	60	
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	100
Kliniska handledare	94	
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	97
Välja samma lärosäte igen	70	91
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	29
Arbete på vårdavdelning	44	
Landsting som arbetsgivare	57	34
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Umeå universitet

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Umeå universitet följde normen för i princip samtliga bakgrundsvariabler och utfallsmått, inklusive svarsfrekvens. Signifikant fler studenter hade arbetslivserfarenhet från vården och fler skulle välja samma lärosäte igen om de skulle börja om.

Tabell 41. Sammanfattningstabell Umeå universitet (N=85; n=57).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	-
Arbetslivserfarenhet från vården	54	68
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	-
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	-
Välja samma lärosäte igen	70	84
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Uppsala universitet

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Uppsala universitet följde normen för de flesta bakgrundsvariabler och utfallsmått, inklusive svarsfrekvens. Emellertid lade färre studenter ned heltid eller mer på sina studier och färre anser att utbildningen bidragit till att granska forskningsresultat. Fler skattar ett bra sammanfattande betyg på sjuksköterskeutbildningen vid sitt lärosäte och likaledes skulle fler välja samma lärosäte igen om de skulle börja om.

Tabell 42. Sammanfattningstabell Uppsala universitet (N=76; n=49).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	-
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	53
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	71
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	-
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	92
Välja samma lärosäte igen	70	88
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Växjö universitet

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Växjö universitet följde normen för i princip samtliga bakgrundsvariabler och utfallsmått, inklusive svarsfrekvens. Signifikant färre anser att utbildningen i hög grad bidragit till att utveckla yrkesrelaterade kunskaper och färdigheter och färre ger ett gott sammanfattande betyg på sjuksköterskeutbildningen vid sitt lärosäte.

Tabell 43. Sammanfattningstabell Växjö universitet (N=49; n=34).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	-
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	-
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	-
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	-
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	61
Samarbetsförmåga	85	-
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	-
Låg press över yrkesval	60	-
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	-
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	64
Välja samma lärosäte igen	70	-
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	-
Arbete på vårdavdelning	44	-
Landsting som arbetsgivare	57	-
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	-

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

Örebro universitet

Kommentar: Sjuksköterskestudenterna vid Örebro universitet följde normen för de flesta bakgrundsvariabler och utfallsmått, även om svarsfrekvensen var lägre än för övriga lärosäten. Signifikant färre anser att utbildningen i hög grad bidragit till att utveckla yrkesrelaterade kunskaper och färdigheter och färre känner sig förberedda att klara av arbetet. Fler känner sig pressade av risken för arbetslöshet och fler ser Landstinget som sin framtida arbetsgivare .

Tabell 44. Sammanfattningstabell Örebro Universitet (N=87; n=49).

Fråga	Andel (Totalt för alla lärosäten)	Signifikant avvikande andel (vid specificerat lärosäte)
Tidigare erfarenheter		
Tidigare högskoleexamen	6	-
Tidigare undersköterskeutbildning	36	-
Arbetslivserfarenhet från vården	54	-
Studentengagemang		
Heltidsengagemang	68	-
Total närvaro	89	-
Uppfyllelse av utbildningens generella mål		
Kritiskt tänkande	86	-
Söka kunskap	93	
Ansvar för egen kunskapsutveckling	92	
Granska forskningsresultat	86	-
Uppfyllelse av utbildningens specifika mål		
Yrkesrelaterade kunskaper	80	63
Samarbetsförmåga	85	
Kommunikativa färdigheter	68	-
Möta patienter	81	-
Yrkesförberedelser		
Förberedd att klara arbetet	67	52
Låg press över yrkesval	60	
God lärarkompetens		
Undervisande lärare	87	-
Kliniska handledare	94	
Sammanfattande betyg på utbildningen		
Gott betyg på utbildningen	78	-
Välja samma lärosäte igen	70	-
Förväntningar på yrkeslivet		
Risk för arbetslöshet	46	60
Arbete på vårdavdelning	44	
Landsting som arbetsgivare	57	75
Arbeta som sjuksköterska om 5 år	92	

Utlämnad angivelse indikerar att andelen inte varierar signifikant över lärosätena.

- anger att lärosätet inte är ett av de lärosäten som avviker signifikant från totalen.

4.3 Jämförelser mellan högskoleverkets och studenternas utvärderingar

Avslutningsvis kan det vara intressant att jämföra vilka lärosäten som Högskoleverket särskilt lyfter fram i sin kvalitetsutvärdering [5, 6] med vilka lärosäten som har mest nöjda och yrkesförberedda studenter enligt föreliggande enkätundersökning.

Tre lärosäten bedriver enligt Högskoleverket teoretisk och klinisk utbildning av mycket tillfredsställande kvalitet. Dessa lärosäten utgörs av högskolorna i Borås och Jönköping samt Sophiahemmet. I föreliggande enkätundersökning där studenterna har skattat generell och specifik måluppfyllelse samt grad av upplevd yrkesförberedelse så utmärker sig särskilt studenter från Sophiahemmets Högskola och Linköpings Universitet positivt.

Vid sex lärosäten har enligt Högskoleverket utbildningarna otillfredsställande förutsättningar att bedriva teoretisk och klinisk utbildning av tillfredsställande kvalitet. Dessa lärosäten utgörs av Blekinge Tekniska Högskola, Högskolan Väst, Högskolan Dalarna, Karolinska Institutet samt universiteten i Linköping och Uppsala. I föreliggande enkätstudie utmärker sig studenter vid Högskolan i Skövde och Luleå Tekniska Universitet mest negativt.

Den största diskrepansen mellan dessa skilda utvärderingar rör bedömningen av Linköpings Universitet. Enligt avgångsstudenterna i enkätundersökningen har utbildningen varit av mycket god kvalitet och studenterna bedömer att utbildningen har förberett väl för att klara yrket som sjuksköterska. Högskoleverket har å andra sidan bedömt att Linköpings Universitets sjuksköterskeutbildning har otillfredsställande förutsättningar och bedriver sjuksköterskeutbildning av otillfredsställande kvalitet.

4.4 Metodologiska reservationer

Föreliggande data som här har redovisats och diskuterats är uteslutande enkätdata, där avgångsstudenter hösten 2006 fått ge sina skattningar och bedömningar. För att förenkla presentationen har svarsskalorna genomgående dikotomiserats. Denna dikotomisering måste till en del betraktas som arbiträr och redovisade resultat kring procentandelar eller prevalenser måste betraktas som relativt osäkra.

Frågorna som här har analyserats kommer huvudsakligen från Högskoleverkets studentspegel [1, 8] och dess amerikanska förlaga, the National Study of Student Engagement [9]. Den indelning vi har gjort i resultatredovisningen är inte empiriskt prövad, utan är sprungen ur våra egna bedömningar kring vad de enskilda frågorna har gemensamt. Fortsatt forskning behöver närmare studera validiteten i och uppdelningen av dessa frågor.

Studentgruppernas storlek varierar mellan lärosätena vilket får konsekvensen att skillnader från den totala trenden är svårare att statistiskt belägga för lärosäten med mindre studentgrupper. Samtidigt kan mindre avvikelser för lärosäten med större studentgrupper falla ut som statistiskt avvikande från normen.

Eftersom redovisade resultat endast är hämtade från avgångsklasserna hösten 2006 så är det viktigt att ha i minnet att de skillnader som återfinns mellan lärosätena inte nödvändigtvis återspeglar faktiska skillnader mellan lärosätenas utbildningar. Vid en tvärsnittsundersökning som denna kan karakteristik knuten till den speciella gruppen vid ett lärosäte inte särskiljas från lärosäteskaraktäristik. Således är grupp och lärosäteseffekter omöjliga att särskilt särskilja i föreliggande undersökning. För att kunna belägga förekomsten av konsistenta lärosätesskillnader (om sådana finns), krävs upprepade mätningar för avgångsklasser över flera år. I den mån Högskoleverkets bedömning avspeglar mer stabila lärosäteskaraktäristika så skulle en förklaring till diskrepanserna kunna vara just att föreliggande undersökning ger estimat från 26 stycken grupper, inte nödvändigtvis representativa för varje lärosätes studentkullar.

Den variation i upplevd yrkesförberedelse som rapporterats om i föreliggande undersökning skulle alltså kunna vara orsakade av faktorer som i viss mån ligger utanför lärosätets speciella utbildningsupplägg. Den gruppdynamik som uppstår i varje specifik studentkull vid ett lärosäte, framväxt ur mötet mellan varje kulls unika sammansättning av studenter med skilda förutsättningar, förväntningar, erfarenheter, personligheter, färdigheter och förmågor, studiemotivation, engagemang, etc, måste ses som en möjlig alternativ förklaringsmodell till redovisade skillnader mellan lärosätena.

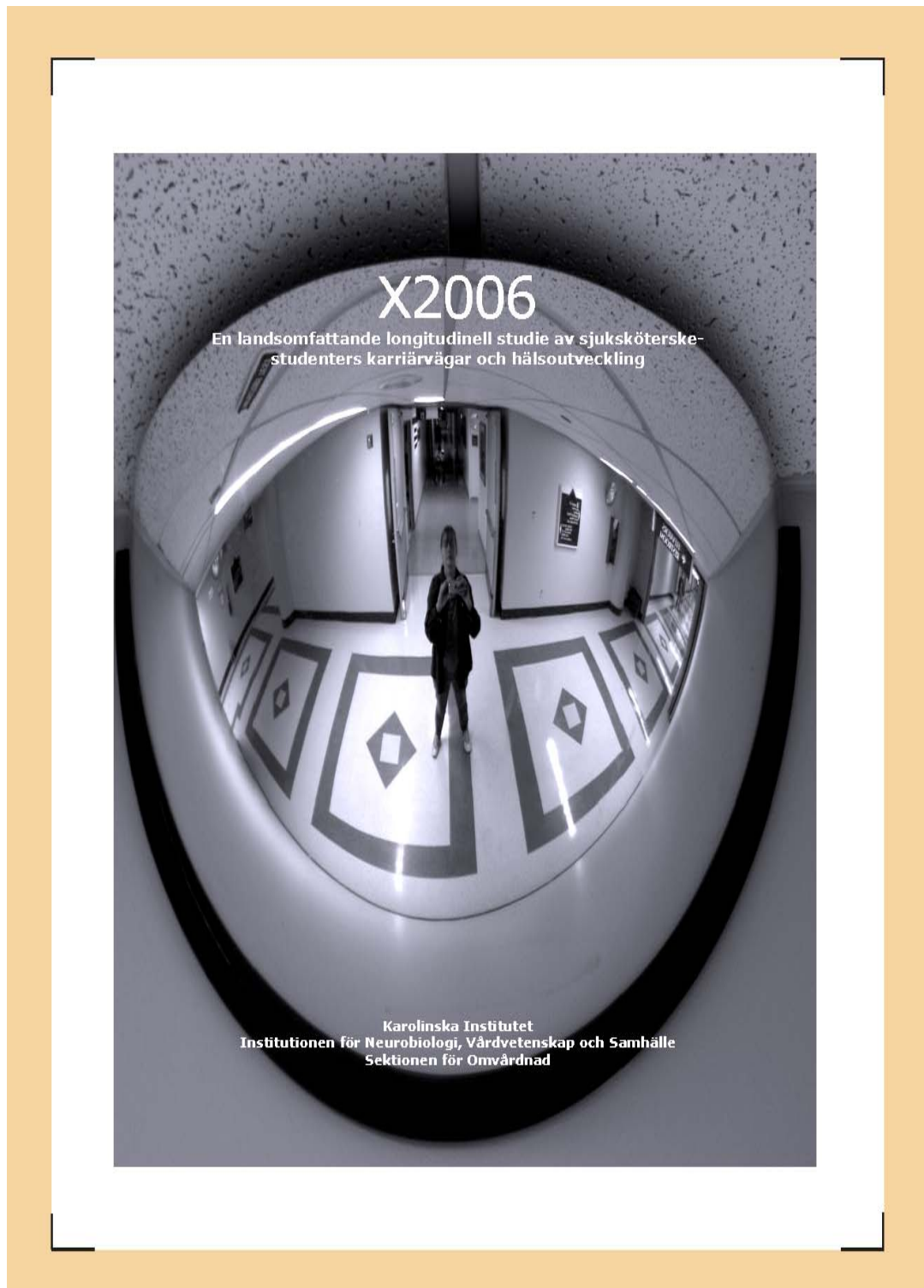
4.5 Tillkännagivanden

Författarna till denna rapport vill speciellt tacka de nu före detta sjuksköterskestudenter som tagit sig tid att ställa upp i denna undersökning. I projektgruppen kring denna tilläggsundersökning har förutom författarna till denna rapport även Anna Ehrenberg (Högskolan Dalarna), Lars Wallin (Karolinska Institutet), Harald Theorin (SCB) och Henrietta Forsman (Högskolan Dalarna och Karolinska Institutet) ingått. Författarna vill speciellt också tacka doktoranderna Malin Bruce och Ulrika Schuldt-Håård för de frågor de väckt i anslutning kring analysen av studenternas engagemang och kompetens. Projektet har uppburit forskningsanslag från AFA sjukförsäkring.

5 Referenser

1. Högskoleverket, *Studentspegeln 2007*. Högskoleverkets rapportserie, 2007:20 R. 2007, Stockholm: Högskoleverket.
2. Högskoleverket, *Vårdutbildningar i högskolan : en utvärdering*. Högskoleverkets rapportserie, 1996:7 R. 1996, Stockholm: Högskoleverket.
3. Högskoleverket, *Utbildningar inom vård och omsorg : en uppföljande utvärdering*. Högskoleverkets rapportserie, 2000:5 R. 2000, Stockholm: Högskoleverket. 66.
4. Furåker, C., *Styrning och Visioner - Sjuksköterskeutbildning i förändring (Akademisk avhandling)*. 2001, Göteborgs Universitet: Acta Universitatis Gothoburgensis.
5. Högskoleverket, *Utvärdering av grundutbildningar i medicin och vård vid svenska universitet och högskolor. Del 1: Den nationella bilden*. Högskoleverkets rapportserie, 2007:23 R. 2007, Stockholm: Högskoleverket.
6. Högskoleverket, *Utvärdering av grundutbildningar i medicin och vård vid svenska universitet och högskolor. Del 2: Utbildningsbeskrivningar och bedömningar*. Högskoleverkets rapportserie, 2007:23 R. 2007, Stockholm: Högskoleverket.
7. Gustavsson, P., Svärdson, Å., Lagerström, M., Bruce, M., Christensson, A. , Schöldt-Håård, U., Omne-Pontén, M. (2007) *Longitudinell Undersökning av Sjuksköterskors Tillvaro (LUST-studien): En landsomfattande longitudinell enkätstudie av sjuksköterskestudenters hälsoutveckling och karriärval under utbildningsåren och i mötet med arbetslivet: Urvalsram, kohorter och genomförande 2002-2006 (No. B 2007:1 Rapport från Enheten för vård- och verksamhetsutveckling)*. Karolinska Institutet. Institutionen för Neurobiologi, Vårdvetenskap och Samhälle.
8. Högskoleverket (2002) *Studentspegeln 2002*. Högskoleverkets rapportserie, 2002:21 R. Stockholm: Högskoleverket
9. Kuh, G.D. *The National Survey of Student Engagement: Conceptual Framework and Overview of Psychometric Properties*. 2003.
10. Högskoleverket, *NU-databasen*. 2006, Stockholm: Högskoleverket.

6 Appendix 1 – Analyserade frågor från enkäten

13. Hur stor del av terminen räknar du med att du varit närvarande?

- 1 > 95%
2 ca 80% - 95%
3 ca 50% - 79%
4 < 50%

14. Har du vid något tillfälle under terminen gått till undervisning eller klinisk placering trots att du var sjuk?

- 1 Ja
2 Nej

15. Tidigare utbildning och yrkeserfarenhet

- a. Har du tidigare erfarenhet av högskolestudier, före sjuksköterskeutbildningen, och i så fall, hur många högskolepoäng har du läst in?
- 1 Nej
2 1-40 p
3 41-80 p
4 ≥ 80 p
- b. Har du examen från högskoleutbildning sedan tidigare?
- 1 Ja
2 Nej
- c. Var du utbildad undersköterska innan du påbörjade sjuksköterskeutbildningen?
- 1 Ja
2 Nej
- d. Har du arbetat inom sjukvården, under en period av minst sex sammanhängande månader, före sjuksköterskeutbildningen?
- 1 Ja
2 Nej

37. Hur mycket tid bedömer du att du lagt ner på dina studier denna termin?

Ange i vilken grad du tror den nedlagda tiden motsvarar ett arbete med 40-timmarsvecka

- 1 Mer än heltidssysselsättning
2 Heltid
3 Trekvartssysselsättning
4 Halvtidssysselsättning
5 Mindre än halvtidssysselsättning

46. I vilken utsträckning har din utbildning bidragit till:

	Mycket hög grad 1	Hög grad 2	Liten grad 3	Mycket liten grad 4
b. Att uppnå yrkesrelaterade kunskaper och färdigheter	☐	☐	☐	☐
c. Att tänka kritisk och analytiskt	☐	☐	☐	☐
g. Att samarbeta med andra	☐	☐	☐	☐
p. Att uppnå ökade kommunikativa färdigheter	☐	☐	☐	☐
q. Att värdera kunskap på vetenskaplig nivå	☐	☐	☐	☐
r. Att granska forskningsresultat	☐	☐	☐	☐
s. Att möta enskilda patienters specifika behov	☐	☐	☐	☐

47. Sammanfattande betyg

	Mycket bra 1	Ganska bra 2	Ganska dålig 3	Mycket dålig 4
a. Vilket sammanfattande betyg skulle du sätta på de lärare du haft när det gäller deras kompetens inom sitt undervisningsområde?	☐	☐	☐	☐
b. Vilket sammanfattande betyg skulle du sätta på de kliniska handledare du haft när det gäller deras kompetens inom sitt yrkesområde?	☐	☐	☐	☐
c. Vilket sammanfattande betyg skulle du ge din utbildning på denna högskola?	☐	☐	☐	☐

48. Om du skulle börja om, skulle du då välja samma universitet/högskola?

1 Ja, definitivt

2 Ja, förmodligen

3 Nej, förmodligen inte

4 Nej, definitivt inte

49. Inom vilken inriktning vill du helst arbeta?

Ange endast ett alternativ.

- 1 Vårdavdelning
- 2 Mottagning
- 3 Hemsjukvård
- 4 Äldreboende/servicehus
- 5 Ambulansvård
- 6 Annan inriktning
- 7 Utbildning
- 8 Forskning
- 9 Läkemedels-, biotech- eller medicinteknikföretag

50. Vilken typ av arbetsgivare vill du helst arbeta för?

- 1 Landsting
- 2 Kommun
- 3 Privat vårdgivare
- 4 Privat uthyringsföretag
- 5 Högskola/universitet
- 6 Annan arbetsgivare

51. Om du kan välja själv, kommer du att arbeta som sjuksköterska om 5 år?

- 1 Ja
- 2 Nej

54. Jag känner mig genom utbildningen väl förberedd att klara mitt arbete som sjuksköterska:

Ange i vilken grad du instämmer i ovanstående påstående.

	1	2	3	4	5	6	7	
Instämmer helt och hållet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Instämmer inte alls

71. Hur pressad känner du dig av följande i ditt liv?

Markera ett alternativ för varje rad.

	Mycket pressad 1	Ganska pressad 2	Inte så pressad 3	Inte alls pressad 4
f. Risk för arbetslöshet	☐	☐	☐	☐

7 Appendix 2 – Missivbrev till studenter

Statistiska centralbyrån

Statistics Sweden

www.scb.se

Stockholm 2006-09-12 *Missivbrev*

X2006 - en landsomfattande longitudinell studie av sjuksköterskestudenters/sjuksköterskors karriärvägar och hälsoutveckling

Förfrågan om deltagande

Blivande sjuksköterskor utbildar sig till ett ansvarsfullt, engagerande och krävande yrke. Vid Karolinska Institutet bedrivs för närvarande en rikstäckande studie om karriär, yrkesval, stress och hälsoutveckling bland sjuksköterskestuderande och nyfärdiga sjuksköterskor. Förhoppningen är att vi bättre ska kunna identifiera faktorer som bidrar till en positiv karriärutveckling och god hälsa och på sikt kunna agera för att minska sjukskrivning bland sjuksköterskor. Därför har vi sedan år 2002 genomfört tre enkätundersökningar bland sjuksköterskestuderande och nyblivna sjuksköterskor. Föreliggande undersökning syftar till att ytterligare fördjupa vår kunskap inom området samt bidra med viktiga referensdata. Därför ber vi dig att medverka.

Varför genomför vi denna studie?

Allt större uppmärksamhet har under senare år riktats mot att vissa yrkesgrupper, däribland sjuksköterskor, drabbas av stressrelaterad ohälsa som leder till långvarig sjukskrivning. Således inleddes år 2002 en studie (den sk LUST-studien), som sammanfattningsvis syftar till att longitudinellt undersöka faktorer relaterade till stress, hälsa, välbefinnande samt risk- och skyddsfaktorer för stressrelaterad ohälsa.

Vad innebär det att delta i studien?

Ungefär 2000 studerande vid landets universitet/högskolor (via urval från Universitets- och högskoleregistret) tillfrågas om medverkan. Vi ber dig nu att svara på föreliggande enkät i vilken vi frågar efter uppgifter om dina studieförhållanden, till exempel hur du trivs som student och vilket stöd eller vilka svårigheter du möter som studerande. En del av frågorna handlar om din hälsa, eventuell stress och eget välbefinnande. Vi ber också om att få återkomma med en ny enkät vid ytterligare ett tillfälle, cirka ett år efter din examen. Vi ber även dig som av olika skäl inte studerar på sjuksköterskeprogrammet denna termin att besvara vissa av frågorna i enkäten (se instruktioner i enkäten).

Kontakta oss gärna

Tfn: 019-17 60 00
begär Xxxxxundersökningen
e-post: xxx@scb.se

Postadress:
Statistiska centralbyrån
Xxxxxundersökningen
701 89 Örebro

Hantering av lämnade uppgifter

De uppgifter som du lämnar skyddas av sekretesslagen samt av bestämmelserna i personuppgiftslagen. Statistiksekretessen enligt 9 kap. 4§ sekretesslagen innebär bl.a. att alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt. I de resultat som redovisas framgår aldrig vad enskilda personer har svarat. Numret högst upp på blanketten är till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat och vilka som ska få en påminnelse.

För att inte belasta dig med frågor om sådant som vi redan känner till, kommer vi att använda uppgifter från olika register på SCB.

- Registret över totalbefolkningen: *kön, ålder, namn och adress*
- Universitets- och högskoleregistret: *utbildningsprogram hösten 2006, universitet/högskola, antal terminer på utbildningen*

Efter avslutad bearbetning hos SCB avlägsnas personnummer, namn och adress på en fil som överlämnas till KI för fortsatt bearbetning. Innan filen lämnas ut görs en särskild prövning enligt ovan nämnda lag och en sekretessöverenskommelse undertecknas av SCB och Karolinska Institutet. På filen kommer det att finnas en nyckel med koppling till ditt personnummer. Nyckeln och ditt personnummer sparas på SCB för att det ska gå att sammanfoga svar från de olika undersökningsomgångarna. Däremot sparas inte dina svar på SCB.

Att delta är frivilligt och du kan alltid avbryta din medverkan, genom att höra av dig till KI:s eller SCB:s kontaktperson. Ditt svar är dock mycket viktigt studien då det bidrar till tillförlitligheten i kommande resultat.

Vill du veta mer?

Studiens resultat publiceras som artiklar i olika vetenskapliga tidskrifter. Vår ambition är att alla deltagare som så önskar ska få möjlighet att ta del av det vi lär oss genom studien. Om du undrar något eller vill veta mer är du varmt välkommen att kontakta Dan Hasson, Med dr/Leg sjuksköterska via telefon 08-517 736 30 eller e-post: dan.hasson@ki.se.

Frågor om insamlingen av enkäten besvaras av:
Harald Theorin, tel nr 019-17 69 37, e-post: harald.theorin@scb.se

Tack så mycket för din medverkan!

Bästa hälsningar

Petter Gustavsson
Docent/Projektledare

Institutionen för Neurobiologi, Vårdvetenskap och Samhälle

**Karolinska
Institutet**